

1. tematický celek: Hudba antických kultur (syllabus přednášky)

- 1) **Antika – helénismus**
(vymezení pojmů a historické reálie)
- 2) **Tónový materiál a jeho organizace**
(charakteristika řeckého tónového systému – tetrachord – synafické a diazeuktické spojení – systema teleion ametabolon – genos diatonon – genos chromatikon – genos enharmonion – pyknon)
- 3) **Rytmika a problematika organizace času**
(chronos prótos – aditivní rytmus – stopy a jejich klasifikace)
- 4) **Notace**
(Aristides Quintilianus: Peri musikés – Gaudentius: Harmonik eisagógai – Alypius: Eisagóge moisiké - Boethius: De institutione musica – Friedrich Bellermann – Karl Fortlage – zásady řeckého notačního systému - notace vokální – notace instrumentální)
- 5) **Hudební nástroje**
(nástroje strunné – nástroje dechové – problematika dochovaných památek a problematika jejich rekonstrukce)
- 6) **Hudební teorie**
(povaha poznatků starých Řeků o hudbě a jejich klasifikace – oblast teoretického zájmu – mousiké techné – mousiké epistémé – Pythagoras ze Sámu (n. 582 př.Kr.) - kánonikové – Aristoxenos z Tarentu (354 – 300 př.Kr.) - harmonikové a představitelé obou směrů – ethos-hudební teorie předklasického, klasického a helénského období – představitelé)
- 7) **Problematika historická**
(charakteristika hudební kultury v době předklasické, klasické a helénské – agóny – Terpandros (7.st. př.Kr.) - základní vývojové trendy – dochované památky, jejich charakteristika a klasifikace).

Literatura:

- [1] Bellermann, Friedrich: Die Tonleitern und Musiknoten der Griechen, Berlin 1847
- [2] **Černý, Miroslav K.: Hudba antických kultur, Univerzita Palackého, Olomouc 1995**
- [3] Fleischahuer, Günther: Etrurien und Rom, Musikgeschichte in Bildern, Band II, Lieferung 5, Leipzig 1987
- [4] Fortlage, Karl: Das musikalische System der Griechen in seiner Urgestalt aus den Tonleitern des Alypius zum ersten Male entwickelt. Leipzig 1847
- [5] Hostinský, Otakar: O hudbě starých Řeků, Praha 1885
- [6] Hutter, Josef: Hudební myšlení. Od pravýkřiku k vícehlasu, Praha 1943
- [7] **Kolektiv autorů (red. Vladimír Lébl a Ivan Poledňák): Hudební věda I – III, SPN Praha 1988**
(zde především oddíl A-I)
- [8] **Michels, Ulrich: Encyklopedický atlas hudby, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2000**
- [9] Nejedlý, Zdeněk: Všeobecné dějiny hudby II – Antika, Praha 1916, 2 1930
- [10] Smolka, Jaroslav a kol.: Dějiny hudby, Brno 2001
- [11] Wegner, Max: Griechenland. Musikgeschichte in Bildern, Band II: Musik des Altertums, Lieferung 4,

Příslušná hesla v hlavních muzikologických encyklopediích:
Die Musik in Geschichte und Gegenwart
The New Grove's Dictionary of Music and Musicians
Slovník české hudební kultury, Editio Supraphon Praha, Praha 1997

Poznámka:

Znalost titulů odborné literatury označených tučným písmem je povinná !!